

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
Název: Vstup do obydlí a jiných uzavřených prostor při zásahu	Metodický list číslo	5 T
	<i>Vydáno dne: 30. listopadu 2017</i>	<i>Stran: 3</i>

I.

Charakteristika

- 1) Uzavřeným prostorem se rozumí prostor v majetku právnických nebo fyzických osob, ohraničený stavebními konstrukcemi a opatřený mechanickými či jinými zábranami zabráňujícími vstupu neoprávněných osob. Obydlím je uzavřený prostor určený k bydlení.
- 2) V souvislosti s provedením zásahu je možné při vstupu do uzavřených prostor využít těchto oprávnění:
 - a) *příslušník HZS ČR je oprávněn otevřít nebo jiným způsobem si zjednat přístup do obydlí, má-li důvodné podezření, že je ohrožen život nebo je vážně ohroženo zdraví člověka nebo hrozí škoda na majetku, která by mohla přesáhnout částku 50 000 Kč. Nebrání-li tomu okolnosti, zajistí příslušník při vstupu do obydlí přítomnost nezúčastněné osoby. Příslušník HZS ČR vyrozumí o vstupu do obydlí bez zbytečného odkladu Policii České republiky¹,*
 - b) *vlastník (správce, uživatel) nemovitosti je povinen umožnit vstup na nemovitost k provedení opatření nutných ke zdoání požáru nebo k zamezení jeho šíření, popřípadě k provedení jiných záchranných prací, zejména vyklidit nebo strpět vyklizení pozemku, odstranit nebo strpět odstranění staveb, jejich částí nebo porostů. O potřebě a rozsahu těchto opatření rozhoduje velitel zásahu²,*
 - c) *jednotka může otevřít uzavřený prostor také na základě žádosti o pomoc ze strany příslušníka Policie České republiky, při tom nesmí dojít k ohrožení zdraví a životů hasičů trestnou činností³ (např. možná střelba), v tomto případě může velitel jednotky zásah přerušit, popř. prostředek ke vstupu do uzavřeného prostoru policii zapůjčit apod.,*
 - d) *za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit právo na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osoby z místa, na kterém je bezprostředně ohrožena na životě nebo zdraví⁴.*
- 3) Jednotky při zásahu⁵ otevírají uzavřené prostory v souvislosti se záchrannými pracemi, zpravidla s:
 - a) hasebním zásahem, popřípadě eliminací hrozícího nebezpečí vzniku požáru nebo jiné mimořádné události,

¹ § 28 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru).

² § 22 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 18 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ § 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵ § 70 zákona č. 133/1985 Sb.

- b) průzkumem za účelem zjištění, zda se v prostorech nenachází osoby, které by mohly být ohroženy mimořádnou událostí, popřípadě předpokládaným působením mimořádné události (požár, povodeň apod.),
 - c) poskytnutím pomoci zraněné nebo nemocné osobě uvnitř uzavřeného prostoru,
 - d) umožněním poskytování péče o osobu či zvíře v uzavřeném prostoru,
 - e) eliminací škod způsobených únikem hořlavé či výbušné látky, vody z vodovodních rozvodů a dalších látek v technických zařízeních budov,
 - f) zabráněním ohrožení zdraví nebo života majitele či uživatele prostoru v souvislosti s nutným poskytnutím prostředku nacházejícího se v uzavřeném prostoru (např. lék).
- 4) V případě, že nehrozí nebezpečí bezprostředního ohrožení zdraví osob, zvířat či majetku, v souvislosti se kterým byl vyžadován zásah jednotky, neprovede otevření uzavřeného prostoru.

II.

Úkoly a postup činnosti

- 5) Velitel zásahu posoudí, zda jde o nebezpečí z prodlení nebo ne (zajistit přítomnost nezávislé osoby). Na základě zjištění míry nebezpečí v uzavřeném prostoru se stanoví naléhavost vniknutí do uzavřeného prostoru, popřípadě se zajistí další navazující opatření vzhledem k nebezpečí (uhašení požáru, odstranění iniciačních zdrojů).
- 6) Při průzkumu před otevřením uzavřeného prostoru se zejména zjišťují možné cesty a způsob vniknutí do uzavřeného prostoru a nehrozí-li nebezpečí z prodlení majitele či uživatele uzavřeného prostoru.
- 7) Cesta vniknutí do uzavřeného prostoru se volí s ohledem na hrozící nebezpečí, potřebu rychlosti zásahu a rozsah následných škod způsobených vniknutím do uzavřeného prostoru. Přednostně se využívají nejsnazší cesty, např. otevřená okna, světlík, vikýře, dveře bez speciálních zábranných systémů. Při stanovení cesty se rovněž zohlední možnost opětovného zajištění uzavřeného prostoru proti vstupu osob a odcizení majetku. Jednotka se před vniknutím do uzavřeného prostoru podle předpokládaného nebezpečí v uzavřeném prostoru vybaví potřebnými ochrannými pomůckami a technickými prostředky (dýchací přístroj, hasicí přístroj, útočný proud).
- 8) Pro vniknutí do uzavřeného prostoru je možné využít:
 - a) výškovou techniku, popř. technické prostředky pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou (vstup otevřeným oknem, balkónovými dveřmi apod.),
 - b) technické prostředky pro překonání mechanických zábran vstupu (vylomení zámkové vložky, uvolnění střelky zámku, rozbití skleněné výplně apod.),
 - c) kombinace použití výškové techniky, popř. technické prostředky pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou, a prostředků pro překonání mechanických zábran.
- 9) Po otevření uzavřeného prostoru je třeba, aby jednotka provedla průzkum prostoru, ověřila míru nebezpečí v uzavřeném prostoru, pro kterou zasahovala, a vedla další zásah.
- 10) Po otevření uzavřeného prostoru velitel zásahu zajistí, aby do prostoru nevstupovaly neoprávněné osoby. Po ukončení zásahu předá prostor majiteli, popř. uživateli, nebo policii. K předání je možné využít formulář „Záznam o předání místa zásahu“ a postupovat v souladu s metodickým listem *Předání místa zásahu*. V případě, že není možné prostor předat majiteli či uživateli, zajistí velitel zásahu prostor proti vniknutí neoprávněných osob nebo odcizení majetku prostřednictvím policie.

III.

Očekávané zvláštnosti

- 11) Při otevírání uzavřených prostor a vstupování do obydlí lze počítat s následujícími komplikacemi:
- a) obtížné stanovení nutnosti vstupu do uzavřeného prostoru, nejsou zřejmé projevy nebezpečí, majitel či uživatel prostoru udává nepravdivé informace,
 - b) nedostatečné prostředky a znalosti k překonání mechanických zabezpečovacích systémů,
 - c) vznik následných škod v souvislosti s otevřením uzavřeného prostoru: poškození okenních či dveřních výplní, poškození mechanických zabezpečovacích prvků, zničení prvků umělecké a historické hodnoty apod.,
 - d) otevřením uzavřeného prostoru a umožněním vstupu majitele či uživatele, dojde k maření výkonu rozhodnutí správního orgánu či soudu, např. vykazání osoby z obydlí a zákaz vstupu do něj v souvislosti s domácím násilím⁶,
 - e) ohrožení zasahujících hasičů nebezpečím uvnitř uzavřeného prostoru, výbušná látka, agresivní osoba, zvíře apod.,
 - f) problematické zabezpečení ostrahy majetku v otevřeném prostoru proti odcizení či poškození.

⁶ Např. § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.